

Національний
банк України

Проект постанови Правління Національного банку України “Про затвердження Положення про авторизацію осіб, які мають право здійснювати актуарну діяльність у сфері страхування, та осіб, які можуть виконувати обов’язки відповідального актуарія”

Департамент методології регулювання
діяльності небанківських фінансових установ

м. Київ, листопад 2023

Ця презентація підготовлена виключно з метою ознайомлення з проектом нормативно-правового акта. Жодне положення, зазначене у цій презентації, не слід розуміти як конкретну вимогу, що міститься у проекті регуляторного акта. Для отримання інформації щодо змісту конкретних положень проекту необхідно ознайомитись з проектом регуляторного акта на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України. Бачення майбутнього регулювання, що міститься у цій презентації, може бути змінено або вдосконалено за результатами подальшого опрацювання та обговорення з учасниками ринків фінансових послуг.

Підстави прийняття Положення

Чинне регулювання (втрачає чинність)

- Закон України “Про страхування” від 7 березня 1996 року № 85/96-ВР (стаття 10)
- Положення про кваліфікаційні вимоги до осіб, які можуть займатись актуарними розрахунками, затверджене постановою Правління Національного банку України від 23.05.2023 №103

Нове регулювання (вводиться в дію з 01.01.2024)

- **Підстави:**
  - Закон України “Про страхування” від 18 листопада 2021 року № 1909-ІХ (частина 9 статті 3, стаття 31)
- **Мета:**
  - Визначення порядку авторизації (включення до Реєстру) осіб, які мають право здійснювати актуарну діяльність у сфері страхування, та осіб, які можуть виконувати обов'язки відповідального актуарія, вимог до таких осіб, підстав та порядку їх включення/ виключення з Реєстру
- **Необхідність прийняття:**
  - Оновлення назв рівнів кваліфікації з урахуванням нового Закону
  - Перегляд вимог до рівнів кваліфікації актуарія;
  - Оновлення процедурних питань щодо включення/ виключення/ внесення змін до інформації у Реєстрі

Оновлене регулювання

Постанова № 103

- не підпадає під дію Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (нерегуляторний акт)
- **втрачає чинність з 01.01.2024**

Положення

- підпадає під дію Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (регуляторний акт)
- нова редакція (**небагато змін** у порівнянні з постановою № 103)
- **вступає в дію з 01.01.2024**

Оновлення назв рівнів кваліфікації

Чинні рівні кваліфікації

актуарій з правом займатися актуарними розрахунками у сфері страхування без права посвідчувати їх

актуарій з правом займатися актуарними розрахунками з видів страхування інших, ніж страхування життя, та посвідчувати їх

актуарій з правом займатися актуарними розрахунками з видів страхування життя та посвідчувати їх

Нові рівні кваліфікації

особа, що займається актуарною діяльністю

актуарій з правом бути відповідальним зі страхування іншого, ніж страхування життя

актуарій з правом бути відповідальним зі страхування життя

Перегляд вимог до знань та компетенцій за рівнями кваліфікації

Вимоги	Особа, що займається актуарною діяльністю	Актуарій з правом бути відповідальним	
		Non-life	Life
Освіта	<p>АБО вища освіта не нижче першого (бакалаврського) рівня за однією із спеціальностей (уточнено перелік спеціальностей)</p>	<p>вища освіта не нижче другого (магістерського або прирівняного до нього) рівня та/або іноземна освіта, прирівняна до вищої освіти України не нижче другого (магістерського або прирівняного до нього рівня) (за умов наявності документа про визнання іноземного документа про освіту) з обов'язковим вивченням навчальних дисциплін з переліку (у додатку), Уточнено щодо можливості вивчення дисциплін з додатку під час здобуття вищої освіти першого та/або другого рівня в одному або кількох навчальних закладах.</p>	<p>та/або вища освіта не нижче першого (бакалаврського) рівня або іноземна освіта прирівняна до вищої освіти України не нижче першого (бакалаврського) рівня та успішно складені професійні екзамени, передбачені американською та/або британською, та/або британо-американською екзаменаційними системами згідно з переліком іспитів в залежності від напрямку страхування (перелік екзаменів див. у додатку),</p>
Досвід	<p>АБО здійснення актуарних розрахунків/актуарної діяльності не менше 2 років</p>	<p>здійснення актуарних розрахунків за відповідним напрямком страхування не менше, ніж 2 роки з останніх 5 років та перебування особи в Реєстрі не менше протягом 2 останніх років. Вимога перебування у Реєстрі не застосовується:</p> <ul style="list-style-type: none"> • протягом перехідного періоду 3 роки (до 31.12.2026); • до осіб-нерезидентів; • до осіб, які останні 2 роки здійснювали актуарну діяльність за межами України (за умови документального підтвердження) 	<p>та/або членство в одній зі встановленого переліку міжнародних асоціацій актуаріїв</p>
Тестування	—	успішне проходження кваліфікаційного тестування	
Співбесіда	—	успішне проходження співбесіди (після успішно пройденого тестування)	

Перегляд загальних вимог до рівнів кваліфікації

- **відсутність** в особи непогашеної і незнятої **судимості** за тероризм або економічні злочини та особа **не була включена до переліку осіб, пов'язаних із терористичною діяльністю** або стосовно яких застосовано міжнародні санкції;
- особа **не належить до резидентів держав, що здійснюють збройну агресію проти України, та місце проживання особи не зареєстроване на території ведення бойових дій або тимчасово окупованій території;**
- **особа не була виключена з Реєстру:**
  - у разі прийняття рішення про визнання ділової репутації актуарія **небездоганною** (застосовується протягом **3 років** після прийняття рішення);
  - з інших підстав за ініціативи Національного банку (застосовується протягом **1 року** після прийняття рішення);
- особа **не була позбавлена права займати посаду відповідального актуарія** або займатися професійною діяльністю згідно з вироком або іншим рішенням суду (застосовується протягом строку дії такого покарання);
- особа **не була керівником або головним бухгалтером, або відповідальною за ключову функцію фінансової установи – банкрута** (застосовується протягом 3 років).

Синім виділено положення, що змінилися у порівнянні з чинними вимогами

Перегляд вимог до професійного розвитку актуарія з правом бути відповідальним

Кожні 5 років з дати включення до Реєстру/набуття нового статусу актуарія з правом бути відповідальним за іншим напрямком страхування необхідно підтвердити

- **успішне складання щонайменше одного іспиту** відмінного від тих, що були підтверджені для включення актуарія до Реєстру, за однією з передбачених у Положенні екзаменаційних систем;
- **або отримання протягом останніх 5 років освіти за однією із спеціальностей, перелічених у Положенні;**
- **або успішне проходження тестування, проведеного Національним банком**

Оновлення процедурних питань щодо включення заявника до Реєстру або зміни відомостей про рівень кваліфікації

Порядок подання та вимоги до документів, що подаються до Національного банку відповідно до Положення, встановлюються в **окремому нормативно-правовому акті Національного банку про загальні вимоги до документів** (проект НПА оприлюднено на сайті НБУ 24.10.2023, на громадському обговоренні до 27.11.2023)

Національний банк має право залишити пакет документів без розгляду протягом **10 робочих днів у разі:**

- подання документів не в повному обсязі;
- оформлення документів із порушенням вимог законодавства України та/або цього Положення.

Комітет з нагляду приймає **рішення про включення до Реєстру /зміну відомостей у Реєстрі про рівень кваліфікації або відмову у включенні/зміні відомостей протягом 30 робочих днів із дня подання повного пакета документів**

У разі прийняття рішення про включення до Реєстру/зміни відомостей у Реєстрі про рівень кваліфікації Національний банк протягом 5 робочих днів з дати прийняття рішення Комітетом з нагляду:

- вносить запис/зміни до Реєстру;
- направляє заявнику витяг з Реєстру у формі електронного документа (за формою, визначеною Положенням).

Форми документів, що подаються до Національного банку, а також витяги з Реєстру, що встановлені у додатках до Положення, оновлені

Оновлення процедурних питань щодо ведення Реєстру

- Актуарій має право перебувати в Реєстрі з одним чи декількома рівнями кваліфікації.
- Актуарій з правом бути відповідальним одночасно включається до Реєстру як особа, що займається актуарною діяльністю.
- Зміна відомостей в Реєстрі про рівень кваліфікації особи щодо виключення статусу актуарія з правом бути відповідальним не є підставою для виключення особи з Реєстру як особи, що займається актуарною діяльністю.
- Особа вважається такою, яка виключена з Реєстру після виключення відомостей про усі рівні/ останній з наявних рівнів кваліфікації такої особи.
- Датою включення до Реєстру/ виключення з Реєстру/ зміни відомостей в Реєстрі про рівень кваліфікації є дата прийняття рішення Комітетом з нагляду.

Перехідні положення

Положення набирає чинності з 01.01.2024

Станом на день набрання чинності:

Особи, які включені до Переліку актуаріїв відповідно до Постанови №103 від 23.05.2022

- Вважаються включеними до Реєстру з відповідним рівнем кваліфікації (додаткові дії від актуаріїв не вимагаються)

Особи, які мають чинне свідоцтво та не включені до Переліку актуаріїв відповідно до Постанови №103 від 23.05.2022

- **Зобов'язані протягом 2 років подати до Національного банку опитувальник.**
- Національний банк протягом 30 днів з дати отримання опитувальника надсилає витяг з Реєстру або має право відмовити у включенні до Реєстру (у разі якщо особа включена до переліку осіб, пов'язаних із терористичною діяльністю, або стосовно яких застосовано міжнародні санкції; особа належить до резидентів держав, що здійснюють збройну агресію проти України, або місце проживання особи зареєстроване на території ведення бойових дій або тимчасово окупованій території).
- Особи вважаються включеними до Реєстру з дня видачі витягу з Реєстру.
- Особам, яким відмовлено у включенні до Реєстру та особам, які не подали опитувальник у зазначений строк, свідоцтва анулюються та забороняється здійснювати актуарну діяльність у сфері страхування

Особи, які займаються актуарною діяльністю та не включені до Переліку актуаріїв відповідно до Постанови №103 від 23.05.2022

- діють в межах процедур, визначених у Положенні

Зауваження та пропозиції

Публічне обговорення триває до **30 листопада 2023 року**

Пропозиції та зауваження необхідно направляти:

- на адресу електронної пошти NBFi.regulations@bank.gov.ua
- на поштову адресу Національного банку вул. Інститутська, 9, м. Київ-8, 01601

Національний банк України

[Web](#) · [Facebook](#) · [Twitter](#) · [Flickr](#) · [Youtube](#) · [Instagram](#)